

Methotrexaat (Emthexate®, Ledertrexate®, Metoject®)

Wat is methotrexaat?

Dit zijn geneesmiddelen voor de behandeling van de ziekte van Crohn (een inflammatoire darmziekte). Ze worden in een lage dosering gebruikt om het afweersysteem te onderdrukken bij auto-immuunziekten. Dit zijn aandoeningen waarbij het natuurlijk afweersysteem zich tegen het eigen lichaam keert. Zoals bij de ziekte van Crohn. Doordat het afweersysteem onderdrukt is, zullen de ontstekingen geremd worden.

Opstart medicatie en verdere opvolging

Voor de start van uw behandeling met methotrexaat zal uw bloed gecontroleerd worden.

Nadien zal uw bloed na 1 maand opnieuw onderzocht worden. Dit zal gebeuren net **VOOR** de toediening van uw medicatie.

In het eerste jaar komt u om de drie maanden op raadpleging bij de arts in AZ Delta. Dan gebeurt er ook een bloedafname. Vanaf het tweede jaar komt u om de zes maanden op afspraak bij de arts.

Dosis

De aanbevolen dosis bij de start van de therapie is 25 mg per week. Vanaf 12 weken (3 maanden) wordt de dosis afgebouwd naar 15 mg (of 12,5mg) per week.

Te verwachten effecten

Deze geneesmiddelen werken niet onmiddellijk. Het kan twee maanden duren voor u beterschap zal merken.

Belangrijk!

Naast de behandeling met methotrexaat moet u ook nog **foliumzuur** innemen. U hebt dan minder kans op bijwerkingen.

Er bestaan verschillende opties

- U kunt wekelijks 5 mg foliumzuur innemen.
- U kunt dagelijks 1 mg foliumzuur innemen.

Op de dag dat u methotrexaat krijgt mag u GEEN foliumzuur innemen!

Toediening

Er bestaan verschillende toedieningsvormen om methotrexaat toe te dienen.

- De **eerste 12 weken** krijgt u wekelijks een inspuiting in **een spier** (intramusculair) door de thuisverpleegkundige.
- **Vanaf 12 weken** wordt uw wekelijkse dosis afgebouwd en kan deze inspuiting **onderhuids** (subcutaan) toegediend worden. De IBD-verpleegkundige legt u uit hoe u deze inspuitingen zelf kunt toedienen.

Zwangerschap, borstvoeding en vruchtbaarheid

Als u of uw partner methotrexaat inneemt, moet u gedurende de behandeling en minstens zes maanden na de laatste toediening een betrouwbaar **voorbehoedsmiddel** gebruiken om een zwangerschap te vermijden. Dit geldt zowel **voor mannen als voor vrouwen**. Er mag daarnaast ook **geen borstvoeding** gegeven worden. Bij verdere vragen mag u zeker contact opnemen met uw arts.

Mogelijke bijwerkingen

- Ontsteking van het slijmvlies in de mond
- Daling van het aantal witte bloedcellen
- Misselijkheid
- Klachten aan de maag en/of de darmen
- Malaise
- Vermoeidheid
- Rillingen en koorts
- Duizeligheid
- Verlaagde weerstand

Daarnaast kunnen zeldzame bijwerkingen optreden. Dit is bij veel medicijnen het geval. Neem steeds contact op met uw behandelende arts als u last krijgt van één van bovenstaande bijwerkingen of andere klachten.

Methotrexaat mag NOOIT gecombineerd worden met Bactrim ®

Enkele bijzonderheden

- Tijdens uw behandeling mag u geen levende vaccins toegediend krijgen. Als u een vaccin wenst te krijgen, kunt u dit bespreken met uw arts, bv. voor gele koorts.
- U bent door deze medicatie gevoeliger voor de zon en UV-licht. Daarom is het aangeraden om uw blootstelling aan zonlicht en UV-licht te beperken. U kunt beschermende kledij dragen en zonnecrème gebruiken met een hoge beschermingsfactor (factor 50).
- Bij langdurig gebruik wordt aangeraden dat u jaarlijks naar de dermatoloog gaat voor een screening op huidkanker.
- Aan vrouwelijke patiënten wordt aanbevolen om jaarlijks een uitstrijkje te laten uitvoeren.
- Methotrexaat bevat lactose (soort suiker).
- Geen overmatig alcoholverbruik. De combinatie alcohol met methotrexaat vergroot de kans op leveraandoeningen.

Tijdsschema

Voorgeschreven geneesmiddel:

Voorgeschreven dosis:

	Datum	Labo	Opmerkingen
Voor start		X	
Week 4		X	Raadpleging maag-darm-leverarts
Week 12 (3 maanden)		X	Raadpleging maag-darm-leverarts
Na 6 maand		X	Raadpleging maag-darm-leverarts
Na 9 maand		X	Raadpleging maag-darm-leverarts
Na 12 maand		X	Raadpleging maag-darm-leverarts
Na 1 jaar en 3 maand		X	Via huisarts
Na 1 jaar en 6 maand		X	Raadpleging maag-darm-leverarts

Het eerste jaar raadpleegt u om de 3 maanden uw maag-darm-leverarts. Vanaf het tweede jaar komt u om de zes maanden op raadpleging. Tussendoor moet uw bloed om de 3 maand gecontroleerd worden via de huisarts.

Als u nog vragen hebt over het gebruik van methotrexaat of andere medicatie die gebruikt wordt bij de ziekte van Crohn, zijn we uiteraard bereid tot verdere inlichtingen. Neem gerust contact op. De contactgegevens vindt u vooraan in dit mapje.

Bron: IBD-verpleegkundige, 4 maart 2019